

חז"ל

מסתבר שהוא דוקא כשהאחר ג"כ נכנס לזה ברצונו דודאי אין לו רשות להכניס אף בספק הרחוק כזה את אלו שלא ידעו או לא רצו להכנס אף בספק רחוק כזה.

אחר זמן הראו לי שבנוב"ת י"ד סי' י' ג"כ פסק כן לענין להתפרנס מצירת חיות עיי"ש והנאני.

משה פיינשטיין

סימן קה

בהשמטת הרמב"ם שמחוסר אבר פסול בעגלה ערופה

מע"כ ידידי הרה"ג ר' אפרים גרינבלאט שליט"א.

קושית הכ"מ פ"י מרוצח ה"ב מ"ט השמיט הרמב"ם
הא דירושלמי שמחוסר אבר פסול בעגלה, לא ראיתי תירוצו בדבריו והיא קושיא גדולה דאף שלא הזכיר בגמ' דידן יש לפסוק כירושלמי כיון שלא מצינו להיפוך. ותירוצו השירי קרבן לא נכון כלל דלפסול טרפה ולפסול מחוסר אבר הוא ענין אחד כדמשמע מירושלמי, ול"ד לתירוצו תוס' בקידושין דף ג"ז לענין איסור הנאה שהוא ענין אחר. אבל תירוצו מראה הפנים לכאורה הוא תירוצו נכון והירושלמי תולה זה במה שפסול מחוסר אבר בקרבנות בני נח וכיון שהרמב"ם השמיט דינא דר"א שפוסל מחוסר אבר לקרבנות בני נח אלמא דסובר דכשר ואין חלוק בין מום למחוסר אבר לכן כשר מחוסר אבר גם בעגלה. אבל אף שלא מצינו הדין ברמב"ם בהלכות איסורי מזבח ומע"ה מוכרחין לומר שפוסק כר"א דפסול מחוסר אבר לבני נח בקרבנות דידהו דהא פסק בפ"ג מע"ז ה"ד דשחט לה בהמה מחוסרת אבר פסול והוא מטעם דלא אסרה תורה אלא באם חזיא לגבה לכה"פ לבני נח בבמה דידהו ומחוסר אבר פסול מדר"א כמפורש בע"ז דף נ"א. וא"כ הרי מוכרח לומר שפסק כר"א דלא כתירוצו מה"פ. ונשארה הקושיא מ"ט לא פסק כהירושלמי שפסול מחוסר אבר בעגלה ערופה כדהקשה הכ"מ וצע"ג.

ומשה"ק ידידי על הרגמ"ה שכתב בחולין דף י"א בעגלה ערופה וצריך שלא יהא בו מום כקדשים, מהא שמשנה מפורשת בסוטה דף מ"ה דאין המום פוסל בעגלה. ברור שהוא ט"ס דלבד זה קשה הא מזה שמום פוסל ליכא ראייה לדין הריב שהרי

י"ד סימן רל"ז סק"ו, א"כ הוא מלמד אחד שלכן הוא בכל אופן אף לצורך. אבל מ"מ אם לר"א הקפר ברבי היה צריך לומר דמותר לצורך היה ראייה מיניה לכרע כיון שלא מצינו חולק, וגם הא ע"ז שאסר ר"ע במתני' שאירי אף לצורך הביא מר"א הקפר ברבי הרי שגם לר"א הקפר ברבי אסור לחבול בעצמו אף לצורך לכן צריך לומר כדתירצתי.

אבל בחבלה זו להוציא דם ע"פ השגחת הרופאים
יש טעם גדול שלא לאסור, דהא מצינו שבדורות הקודמים היו נוהגין להקזיז דם אף רק לאקולי כמפורש בשבת דף קכ"ט. וגם איתא שם אמר שמואל פורסא דמא כל תלתין יומין בנעוריו עד ארבעים שנים דאח"כ עד ששים שנה אחת לשני חדשים ואף אחר ששים אחת לג' חדשים עיי"ש ברש"י ובהגמ"י פ"ד מדעות בשם ר"ח איתא גירסא אחרת דלא כבר"ה הנדפס, ולכן אף שנשתנה אח"כ כמו בזמן הרמב"ם כדכתב בפ"ד מדעות הי"ח שיקזיז רק בצריך לזה ביותר ואחר חמשים שנה לא יקזיז כלל ועיין בכ"מ. ועתה נשתנה עוד יותר שאין מניחין להקזיז כלל. מ"מ ודאי גם עתה איכא גם רפואה בזה דלא יהיה שינוי גדול כ"כ, וגם היום מוציין הרופאים כמעט בלא צער, ולכן אפשר אין לאסור בחבלה זו דהקזת דם. והרוצה להקל אין למחות בו כיון שהיא סברא גדולה.

החומר

ידידו,

משה פיינשטיין

סימן קה

אם מותר להתפרנס ממשחק הכדורים שיש בזה חשש סכנה רחוק טובא

נשאלתי מאחד אם מותר להתפרנס ממשחק זריקת הכדורים שנקרא באל בלע"ז שיש לוועד לסכנה כדאירע לאחד מכמה אלפים שנסתכן. והשבתי שלע"ד יש להתיר דהא מפורש בב"מ דף קי"ב על קרא דואליו נרשא נפשו מפני מה נתלה באילן ומסר את עצמו למיתה לא על שכרו אלמא דמותר להתפרנס אף כשאיכא חשש סכנה לאופן רחוק. וממילא אף כשיש חשש שיהרוג אחרים באופן רחוק כזה מותר דמאי שנא מחשש דליהרג בעצמו דגם להרוג את עצמו יש איסור לא תרצח ומ"מ מותר בחשש רחוק כזה לצורך פרנסה א"כ גם בחשש סכנת אחרים נמי יש להתיר בחשש רחוק כזה וגם אם לא נימא כן לא היה רשאי בעל האילן לשכור אותו. אבל ודאי